

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
Άρθρο 1. Εισαγωγή.	3
Άρθρο 2. Γενικά.....	3
Άρθρο 3. Αρμοδιότητες - Καθήκοντα	6
Άρθρο 4. Κατάλογος των αστικών κοινόχρηστων χώρων πρασίνου	7
Άρθρο 5. Υιοθεσία χώρων πρασίνου - Εθελοντισμός - Ευαισθητοποίηση.....	8
Άρθρο 6. Αιτήματα δημοτών - αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών	10
Άρθρο 7. Παρακώλυση εργασιών διαχείρισης πρασίνου.....	11
Άρθρο 8. Κανόνες Χρήσης Δημοσίου Χώρου Πρασίνου	11
Άρθρο 9. Υπολογισμός κόστους εργασίας για την υλοποίηση ιδιωτικού έργου.....	13
Άρθρο 10. Νέες οικοδομές	14
Άρθρο 11. Φυτεύσεις δέντρων σε κοινόχρηστους χώρους πρασίνου.....	14
Άρθρο 12. Έκταση ισχύος	15
Άρθρο 13. Έναρξη ισχύος - Τροποποίηση- Καταργητική διάταξη.....	15
Άρθρο 14. Παραβάσεις και κυρώσεις	16
Άρθρο 15. Προσφυγή ενδιαφερόμενων κατά των προστίμων του κανονισμού	20
Άρθρο 16. Νομικό Πλαίσιο	21

Άρθρο 1. Εισαγωγή.

Ο παρών Κανονισμός Πρασίνου συντάχθηκε για τους κοινόχρηστους χώρους πρασίνου του Καλλικρατικού Δήμου Ηρακλείου (στο εξής Δήμος Ηρακλείου). Περιλαμβάνει κανόνες, χρήσεις τρόπους διαχείρισης και προστασίας των παραπάνω χώρων, καθώς επίσης και τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε εκείνους που δρουν παραβατικά στους χώρους αυτούς.

Άρθρο 2. Γενικά.

Κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου

Ο Κανονισμός αυτός ισχύει για όλους τους κοινόχρηστους χώρους στους οποίους αναπτύσσεται και συντηρείται το πράσινο του Δήμου Ηρακλείου, οι οποίοι διακρίνονται ανάλογα με το μέγεθος, την επισκεψιμότητα και τη χρήση σε:

- **Πάρκα.** Είναι οι εντός του σχεδίου της πόλης και των οικιστικών περιοχών κοινόχρηστοι χώροι που έχουν αποτυπωθεί κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό ως πάρκα, καθώς και εκείνοι που φέρουν φυσική ή τεχνητή βλάστηση ή προορίζονται για την εγκατάσταση βλάστησης, και έχουν υποστεί ή θα υποστούν κηποτεχνικές διαμορφώσεις.
- **Νησίδες Πρασίνου.** Η ομάδα αυτή αποτελείται από το πράσινο που υπάρχει στις διαχωριστικές νησίδες των μεγάλων κεντρικών οδικών αρτηριών της πόλης καθώς και σε κόμβους, διασταυρώσεις και πεζοδρόμια με κάποιο ικανοποιητικό πλάτος.
- **Κοιμητήρια.** Στους χώρους των κοιμητηριών του Δήμου Ηρακλείου υπάρχουν αξιοσημείωτες εκτάσεις πρασίνου. Τα κοιμητήρια που διαχειρίζεται ο Δήμος Ηρακλείου είναι αυτά του Αγ. Κωνσταντίνου, της Αλικαρνασσού και του νέου Κοιμητηρίου στην περιοχή του Αγ. Ιωάννη.
- **Ζαρντινιέρες.** Σε πεζοδρόμια και χώρους όπου δεν μπορεί να αναπτυχθεί πράσινο λόγω ειδικών συνθηκών (π.χ. υπόγειοι κοινωφελείς αγωγοί) τοποθετούνται φυτά σε φυτοδοχεία κυρίως για την αισθητική αναβάθμιση των παραπάνω χώρων.
- **Ιστορικοί χώροι.** Πρόκειται για χώρους πρασίνου που αναδεικνύουν ιστορικά μνημεία (π.χ. τα Ενετικά τείχη με 80 στρέμματα χώρους πρασίνου).
- **Δενδροστοιχίες - Άλση.** Μια μεγάλη κατηγορία αστικού πρασίνου με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είναι οι δενδροστοιχίες που αναπτύσσονται κατά μήκος των δρόμων του Δήμου Ηρακλείου και που σήμερα φθάνουν τα 10.000 περίπου δένδρα.
- **Σχολικοί κήποι** (περίπου 100), εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Ηρακλείου

Σύμφωνα με τον Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό (ν. 1577/1985, Άρθρο 2-42), «κοινόχρηστοι χώροι» είναι οι κάθε είδους δρόμοι, πλατείες, άλση και γενικά οι

προοριζόμενοι για κοινή χρήση ελεύθεροι χώροι, που καθορίζονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο του οικισμού ή έχουν τεθεί σε κοινή χρήση με οποιοδήποτε άλλο νόμιμο τρόπο. Συναφής είναι η έννοια των «κοινόχρηστων χώρων» κατά την πολεοδομική νομοθεσία, δηλαδή των τμημάτων εδάφους που χαρακτηρίζονται μη οικοδομήσιμα και τίθενται στη διάθεση του κοινού για ελεύθερη χρήση.

Οι ανοιχτοί, ελεύθεροι, δημόσιοι και πράσινοι χώροι της πόλης χαρακτηρίζονται από τη νομοθεσία με τον ενιαίο όρο κοινόχρηστοι χώροι (ΠΔ 14.7/27-07-1999, ΦΕΚ 580/Δ/1999, Κώδικας Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας (ΚΒΠΝ), άρθρο 242, παρ. 2,4,5). Για τους χώρους αυτούς, όπως και για κάθε άλλη πολεοδομική λειτουργία, ισχύει ο κανόνας της απαγόρευσης τροποποίησης των χρήσεων γης που επιδεινώνει τους όρους διαβίωσης.

Ο νόμος 998/1979 «Προστασία των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας» κατατάσσει τους ελεύθερους αστικούς χώρους στα πάρκα (εκτάσεις εντός πόλεων ή οικιστικών περιοχών που καλύπτονται από βλάστηση που έχει δημιουργηθεί τεχνητά) και στα άλση (εκτάσεις εντός πόλεων ή οικιστικών περιοχών που καλύπτονται από φυσική δασική βλάστηση) και απαγορεύει οποιαδήποτε αλλαγή προορισμού ή χρήσης αυτών.

Οι διατάξεις αυτές συμφωνούν με τις προστατευτικές για το περιβάλλον διατάξεις του Άρθρου 24 του Συντάγματος και συνεπώς δεν επιτρέπεται η μεταβολή της χρήσης ή του προορισμού των εντός σχεδίου πόλεων κοινόχρηστων εκτάσεων, οι οποίες καλύπτονται από βλάστηση που έχει δημιουργηθεί φυσικώς ή τεχνητώς (πάρκα ή άλση), παρά μόνο σε ορισμένες εξαιρέσεις που αναφέρονται ρητά στο συγκεκριμένο νομοθετικό κείμενο.

Σύμφωνα δε με το υπ' αρ. 117840/1514 / 8.4.2011 έγγραφο του ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Δασών, ορίζονται τα εξής: «Από την υφιστάμενη νομολογία και τις εγκύκλιες διαταγές προκύπτει ότι, ως πάρκα ή άλση αντιμετωπίζονται και οι κοινόχρηστοι χώροι που στο σχέδιο πόλης μπορεί να μη χαρακτηρίζονται ως χώροι κοινοχρήστου πρασίνου, αλλά έχουν αποκτήσει εν τοις πράγμασι τέτοιο χαρακτήρα (ΣΤΕ 2588/1992, 1118/1993 κ.ά., Γνωμοδότηση ΝΣΚ 2568/1981, 1006/1983 κ.ά., αριθ. 87991/3814π.ε./20-3-2008 του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, 51/1992 εγκύκλιος ΥΠΕΧΩΔΕ). Οι ανωτέρω εκτάσεις, αντιμετωπιζόμενες ως πάρκα ή άλση, εμπίπτουν στο πλαίσιο των διατάξεων της δασικής νομοθεσίας για την προστασία και διαχείρισή τους».

Εν κατακλείδι, κοινόχρηστο χώρο πρασίνου αποτελεί κάθε ελεύθερος χώρος στον οποίο έχει αναπτυχθεί φυσική ή έχει εγκατασταθεί τεχνητή βλάστηση (δενδροφυτεμένες πλατείες, διαχωριστικές νησίδες οδών, πάρκα, κήποι, άλση, πεζοδρόμια με φυτεύσεις, πρασιές κ.λπ.), σε αντιδιαστολή προς τους χώρους εκείνους, οι οποίοι δεν έχουν ως υποχρεωτικό συστατικό τους στοιχείο το πράσινο, καθώς και εκείνους που, ως εκ της φύσης

και του προορισμού τους, δεν δύνανται να φυτευτούν, τουλάχιστον στο μεγαλύτερο τμήμα τους.

Συμβολή των χώρων πρασίνου στη ζωή των κατοίκων

Η συμβολή των χώρων πρασίνου είναι ιδιαίτερα ευεργετική στη ζωή των κατοίκων μιας πόλης. Θετικές επιδράσεις από την ύπαρξή τους είναι:

- **Αισθητική αναβάθμιση** του τοπίου. Το πράσινο συμβάλλει στον εξωραϊσμό των πόλεων και δίνει στους κατοίκους την αίσθηση της επαφής με την φύση.
- **Βελτίωση του κλίματος.** Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μέσα από τη δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα και της απελευθέρωσης οξυγόνου και βελτίωση της ποιότητας του αέρα στην ατμόσφαιρα, αλλά και φιλτράρισμα του αέρα από ατμοσφαιρικούς ρύπους.
- **Ρύθμιση της θερμοκρασίας.** Το αστικό πράσινο βελτιώνει τον δροσισμό και την σκίαση της πόλης. Με τη διατήρηση σταθερού θερμοκρασιακού επιπέδου περιορίζονται οι ακραίες θερμοκρασιακές μεταβολές.
- **Απορρόφηση της ηλιακής ακτινοβολίας.** Η βλάστηση φιλτράρει την ανεπιθύμητη ακτινοβολία και μειώνει την ανάκλαση.
- **Μείωση της εξάτμισης του εδαφικού νερού,** καλύτερη απορρόφηση του νερού της βροχής και μείωση του κινδύνου πλημμυρών.
- **Συγκράτηση, εξυγίανση και πρόληψη διάβρωσης** των εδαφών και μείωση των κατολισθήσεων.
- **Απορρόφηση του νερού των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων, καθώς και ρύθμιση της ροής των νερών.**
- **Μείωση της ηχορύπανσης** με απορρόφηση των θορύβων της πόλης.
- **Λειτουργία ως καταφύγιο βιοποικιλότητας** μέσα στην πόλη.
- **Αναψυχή, χαλάρωση, άθληση, κοινωνική συναναστροφή, περιβαλλοντική εκπαίδευση** των κατοίκων της πόλης.
- **Σωματική και ψυχική υγεία** των κατοίκων
- **Χρήση τους ως υπαίθριοι χώροι συγκέντρωσης** σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (π.χ. σεισμοί).
- **Οικονομικά οφέλη,** που προκύπτουν από την αύξηση του πρασίνου, με σημαντικότερο όλων την εξοικονόμηση ενέργειας (μείωση χρήσης κλιματιστικών μηχανημάτων), τη βελτίωση της υγείας (μείωση των δαπανών νοσηλείας), καθώς και την βελτίωση της

ελκυστικότητα και της επισκεψιμότητας μιας περιοχής, λόγω της αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 3. Αρμοδιότητες - Καθήκοντα

Η ανάπτυξη, προστασία και διαχείριση των χώρων πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου, περιλαμβάνει κάθε μορφής βλάστηση όπως δέντρα, θάμνους, πολυετή και εποχιακά φυτά και χλοοτάπητες που βρίσκονται στους δημοτικούς διαμορφωμένους κοινόχρηστους χώρους πρασίνου σε πλατείες, πάρκα, άλση, παρτέρια, πεζόδρομους, πεζοδρόμια, τρίγωνα, διαχωριστικές νησίδες οδών, παιδικές χάρες, κ.λπ., εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Ηρακλείου.

Στα πλαίσια του παρόντος Κανονισμού Πρασίνου και σύμφωνα με τον ισχύοντα Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Ηρακλείου, η συντήρηση και φροντίδα των δημοτικών κοινόχρηστων χώρων πρασίνου, είναι μέριμνα του Τμήματος Μελετών και Συντήρησης Πρασίνου της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Αγροτικής Ανάπτυξης και Εμπορίου (στο εξής Τμήμα Πρασίνου).

Αρμοδιότητες του τμήματος Πρασίνου:

- Διαμορφώνει τα αναλυτικά περιοδικά προγράμματα, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Γραφείου Σχεδιασμού και Εποπτείας Πρασίνου και συγκροτεί τα συνεργεία για την εκτέλεση των εργασιών συντήρησης πρασίνου και κηποτεχνίας.
- Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο συντήρησης πρασίνου.
- Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των τεχνικών μέσων που χρησιμοποιούν τα συνεργεία του Τμήματος.
- Καταγράφει και συγκεντρώνει καθημερινά στοιχεία για την εκτέλεση των προγραμμάτων πρασίνου του Τμήματος
- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται για τη βελτίωση των συστημάτων και μέσων που είναι κατάλληλα για τη διασφάλιση της ικανοποιητικής συντήρησης των χώρων πρασίνου του Δήμου.
- Μελετά και εισηγείται για τις τεχνικές προδιαγραφές και τις αναγκαίες ποσότητες των κάθε είδους τεχνικών μέσων και υλικών που απαιτούνται για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των λειτουργιών της συντήρησης των χώρων πρασίνου του Δήμου (τεχνικά μέσα εργαλεία, λιπάσματα, φυτοπροστατευτικά σκευάσματα κλπ).
- Μεριμνά για την αποδοτική λειτουργία του Φυτωρίου του Δήμου και των χώρων αποθήκευσης εργαλείων, λιπασμάτων και λοιπών υλικών.

- Συγκεντρώνει, τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία από την εκτέλεση των εργασιών συντήρησης πρασίνου και διαμορφώνει και παρακολουθεί σχετικούς δείκτες αποδοτικότητας.
- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την κατάλληλη συγκρότηση και στελέχωση των διαφόρων συνεργείων εκτέλεσης εργασιών συντήρησης πρασίνου και εισηγείται σχετικά προγράμματα αναγκών ανθρώπινου δυναμικού.
- Παρακολουθεί την κανονική εφαρμογή των προγραμμάτων διενέργειας των εργασιών συντήρησης πρασίνου και εποπτεύει την ποιότητα των αποτελεσμάτων των σχετικών εργασιών.
- Καταρτίζει και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης του προσωπικού συντήρησης του πρασίνου του Δήμου.
- Μεριμνά για την θέματα Δημόσιας Υγείας που αφορούν σε απεντομώσεις, μυοκτονίες και άλλα συναφή.
- Μεριμνά για την καταστροφή και απομάκρυνση ζιζανίων που αναπτύσσονται στους κοινόχρηστους χώρους τους Δήμου.
- Μεριμνά για τη γνωστοποίηση του παρόντος κανονισμού, όπως προβλέπει το άρθρο 79 παρ. 4 του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114Α/8.6.2006) και την αναδημοσιοποίησή του σε τακτά χρονικά διαστήματα, μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου Ιωαννιτών και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.
- Ασκεί την επίβλεψη των εργολαβιών και εργασιών που εκτελούνται από τρίτους.
- Συνεργάζεται με την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου για την εκπόνηση μελετών, επιβλέψεων και εκτέλεση έργων πρασίνου που αφορούν στη δημιουργία αναγκαίων υποδομών εγκατάστασης αρδευτικών συστημάτων, φυτεύσεων νέων χώρων, επεκτάσεων, αναπλάσεων και αναδιαμορφώσεων, σύμφωνα με τις αρχές της γεωπονικής επιστήμης.
- Συνεργάζεται με συλλόγους, σωματεία και μαθητές σχολείων και συντονίζει και οργανώνει εθελοντικές δράσεις και πρωτοβουλίες.

Άρθρο 4. Κατάλογος των αστικών κοινόχρηστων χώρων πρασίνου

Κατάλογος όλων των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου όπου ορίζονται η τοποθεσία και η έκταση τους, υπάρχει στα αρχεία του Τμήματος Πρασίνου και είναι διαθέσιμος σε όλους τους ενδιαφερόμενους προς ανάγνωση και ενημέρωση. Το Τμήμα Πρασίνου δεν επεμβαίνει σε χώρους που δεν αναφέρονται στον παραπάνω κατάλογο των

κοινόχρηστων χώρων πρασίνου όπως σε νοσοκομεία, ιερούς ναούς, στρατόπεδα κ.α.

Άρθρο 5. Υιοθεσία χώρων πρασίνου - Εθελοντισμός - Ευαισθητοποίηση

Η Υιοθεσία ενός πάρκου, μια νησίδας πρασίνου ή ενός δέντρου, αποτελεί μια εναλλακτική δυνατότητα εθελοντικής προσφοράς με μακρόχρονη ιστορία στην Ευρώπη αλλά και παγκοσμίως. Η δυνατότητα αυτή δίνεται σε Ιδιώτες, Συλλόγους, Σωματεία, Ιδρύματα, Σχολεία και ομάδες πολιτών που επιθυμούν να αναλάβουν τις εργασίες συντήρησης και καθαριότητας των χώρων αυτών. Στόχος δεν είναι η μεταφορά της ευθύνης στον εθελοντή/κάτοικο αλλά η ενημέρωση, η ευαισθητοποίηση και η συμμετοχή του στην καλλιέργεια του οράματος για τη σταδιακή μετατροπή του Ηρακλείου σε αυτό που με μοντέρνους όρους αποκαλείται «Πράσινη Πόλη» ή απλά «Ανθρώπινη Πόλη του Αύριο». Στόχος είναι η καθιέρωση του θεσμού με προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων και των ρόλων, που θα υλοποιούνται με τις υποδείξεις και σε συνεργασία με το Τμήμα Πρασίνου αλλά και με το Τμήμα Συντήρησης Κοινόχρηστων Χώρων του Δήμου.

Σύμφωνα με την 410/2015 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου μας, έχει εγκριθεί σχέδιο Συμφωνητικού Υιοθεσιών όπου θα αναφέρονται τα παρακάτω:

Ο ενδιαφερόμενος για Υιοθεσία χώρων πρασίνου, θα υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία Πρασίνου όπου θα αναφέρει το χώρο Πρασίνου που ενδιαφέρεται να υιοθετήσει, αλλά και τις όποιες παρεμβάσεις προτίθεται να υλοποιήσει στο χώρο αυτό. Κατόπιν θα συντάσσεται μεταξύ του Δήμου και του αναδόχου/αναδόχων συμφωνητικό το οποίο πριν συναφθεί θα πρέπει να έχει την έγγραφη έγκριση του τμήματος Πρασίνου αλλά και του τμήματος συντήρησης κοινόχρηστων χώρων του Δήμου, στην περίπτωση που οι παρεμβάσεις θα αφορούν στις κατασκευές ή στον εξοπλισμό του χώρου. Το συμφωνητικό μπορεί να έχει διάρκεια 12 μηνών, και να ανανεώνεται ανά περίπτωση. Το συμφωνητικό μπορεί να καταγγελθεί χωρίς αιτιολογία οποιαδήποτε χρονική στιγμή εφόσον κριθεί ότι παραβιάζονται οι όροι του ή διαπιστωθεί η εγκατάλειψη του αναφερόμενου χώρου, η κακή συντήρηση του, ή η ελλιπής φροντίδα του, έπειτα από σχετική εισήγηση του τμήματος Πρασίνου.

Ο ανάδοχος οφείλει:

- Να καθαρίζει το πάρκο τουλάχιστον δυο (2) φορές την εβδομάδα.
- Να καθαρίζει το πάρκο μετά από τυχόν οργάνωση εκδήλωσης ή συνάντησης με δική του υπευθυνότητα.
- Να φυτεύει λουλούδια στα υπάρχοντα παρτέρια.

- Να φροντίζει τα λουλούδια και φυτά του πάρκου (πότισμα, βοτάνισμα, κλάδεμα κ.τ.λ.)
- Να κουρεύει τον χλοοτάπητα τους εαρινούς, θερινούς και φθινοπωρινούς μήνες) σε περίπτωση που ο χώρος διαθέτει χλοοτάπητα.
- Να φυτεύει δέντρα, αφού προηγηθεί γραπτό αίτημα και έγκριση από το τμήμα Πρασίνου.
- Οποιαδήποτε εκδήλωση ή δραστηριότητα προτίθεται να αναλάβει στο πάρκο να γίνεται με τη σύμφωνη γνώμη του αντίστοιχου Δημοτικού Διαμερίσματος.
- Σε περίπτωση που παιδιά συμμετέχουν σε δράσεις θα πρέπει να φροντίζει να υπάρχει επίβλεψη ενηλίκου.
- Οφείλει να ενημερώνει εγγράφως τη υπηρεσία Πρασίνου για την παραίτηση του από την υιοθεσία.
- Δεν επιτρέπεται να εκμεταλλεύεται με οποιοδήποτε κέρδος το πάρκο (π.χ. τοποθέτηση καντίνας, εισιτηρίου εισόδου, κ.τ.λ.).
- Δεν επιτρέπεται να μεταβιβάσει σε τρίτον την φροντίδα του πάρκου.
- Δεν μπορεί να προβεί σε οποιαδήποτε παρέμβαση στο πάρκο και οποιαδήποτε κατασκευή χωρίς την έγκριση του Δήμου και των Διευθύνσεων Πρασίνου και Τεχνικών Έργων.

Αρμόδια υπηρεσία για την επικοινωνία - συνεργασία του Δήμου με τον ιδιώτη, όπως περιγράφεται με τα ανωτέρω, ορίζεται η Διεύθυνση Περιβάλλοντος Αγροτικής Ανάπτυξης και Εμπορίου του Δήμου Ηρακλείου. Με απόφαση της, θα απονέμεται στις 5 Ιουνίου κάθε έτους (παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος) σχετικός έγγραφος έπαινος στον ανάδοχο του καλύτερου υιοθετημένου χώρου πρασίνου.

Ο Δήμος Ηρακλείου αναλαμβάνει την παροχή νερού και ρεύματος, την αποκατάσταση ζημιών από βανδαλισμούς, την αποκομιδή των απορριμμάτων, την παροχή λιπασμάτων για τη λίπανση του πάρκου και όποτε είναι εφικτό την παροχή φυτικού υλικού (εποχιακά άνθη, δένδρα, θάμνους), την κατασκευή της πινακίδας υιοθεσίας του πάρκου (μορφή, διαστάσεις), τη στήριξη με οποιοδήποτε τρόπο των παρεμβάσεων του αναδόχου. “

Ο Δήμος Ηρακλείου δεσμεύεται να παρέχει τις προϋποθέσεις για την ενεργή συμμετοχή των πολιτών σε περιβαλλοντικές δράσεις (εκπαίδευση, εκδηλώσεις, εκθέσεις, ημερίδες, βραβεία), την προώθηση πολιτικών προστασίας και ανάπτυξης του πράσινου, την καλλιέργεια οικολογικής συνείδησης, την ευαισθητοποίηση σε κάθε καταστροφή, και τη στήριξη όσων φροντίζουν το πράσινο στην ιδιοκτησία τους αλλά και στη γειτονιά τους.

Ο Δήμος Ηρακλείου οφείλει να συμβάλλει ουσιαστικά στην αιεφόρο ανάπτυξη και ειδικότερα στη δημιουργία μιας πράσινης πόλης, έτσι ώστε να μετουσιώσει κάθε κάτοικο της

πόλης σ' έναν ενεργό, «πράσινο» δημότη με:

- την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (εκπαιδευτικές δράσεις στα σχολεία που στοχεύουν στην ανάδειξη των ιδεών των μαθητών για μια πιο πράσινη πόλη και στην ενεργή συμμετοχή τους σε δένδροφυτεύσεις και βασικές κηποτεχνικές εφαρμογές),
- την προώθηση του εθελοντισμού (ευαισθητοποίηση-κινητοποίηση των δημοτών και αξιοποίηση της εθελοντικής προσφοράς μέσω των εθελοντών περιβάλλοντος για τη δημιουργία νέων χώρων πρασίνου),
- την ενεργοποίηση των πολιτών για «Υιοθεσία πράσινων χώρων» από συλλόγους, σχολεία, επιχειρήσεις, συμμετοχή των πολιτών στη χαρτογράφηση των προβλημάτων, ευαισθητοποίηση των πολιτών για τις φθορές στους κοινόχρηστους χώρους κ.λ.π.

Άρθρο 6. Αιτήματα δημοτών - αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών

Αιτήματα δημοτών

A. Το Τμήμα Πρασίνου μπορεί να δέχεται αιτήματα δημοτών που αφορούν κοπές δένδρων, κλαδέματα, φυτεύσεις κ.λπ. σε κοινόχρηστους χώρους. Το κάθε αίτημα καταγράφεται, ελέγχεται από τον αρμόδιο υπάλληλο, αξιολογείται ο βαθμός προτεραιότητας και προγραμματίζεται για την υλοποίηση του μετά την λήψη της σχετικής απόφασης. Ιδιαίτερα για τα κλαδέματα των ψηλών δένδρων που βρίσκονται κοντά σε ηλεκτροφόρα καλώδια το κλάδεμα γίνεται σε συνεργασία με τη ΔΕΗ.

B. Για τα αιτήματα που αφορούν κοπή δέντρων σε κοινόχρηστους χώρους γνωμοδοτεί η υπηρεσία του τμήματος Πρασίνου και την τελική απόφαση την λαμβάνει το Δημοτικό Συμβούλιο. Μετά την έκδοση άδειας κοπής από το Δημοτικό Συμβούλιο εκδίδεται η απαραίτητη άδεια εργασιών μικρής κλίμακας σύμφωνα με τους νόμους Ν.4495/2017 και Ν.4520/2018. Για αιτήματα κοπής δέντρων εντός ιδιωτικής έκτασης τηρείται η διαδικασία των προαναφερθέντων νόμων με την έκδοση της απαραίτητης άδειας εργασιών μικρής κλίμακας από το οικείο πολεοδομικό γραφείο και σε περιπτώσεις προστατευόμενων δέντρων απαραίτητη είναι η αδειοδότηση από την αρμόδια διεύθυνση δασών (528/2019 δασική αστυνομική διάταξη της Διεύθυνσης Δασών Ηρακλείου).

Γ. Στα αιτήματα που γίνονται δεκτά και αφορούν κοπές δέντρων σε κοινόχρηστους χώρους τηρείται η αρχή της αντιστάθμισης και του περιβαλλοντικού ισοζυγίου η οποία δημιουργεί υποχρέωση για την αποκατάσταση του φυτικού υλικού που θα απομακρυνθούν. Βασικός κανόνας ορίζεται η αντικατάσταση του φυτικού υλικού στη διπλάσια ποσότητα από αυτή που χάνεται, κατά προτεραιότητα στον ίδιο χώρο. Εάν δεν είναι εφικτή η αναπλήρωση

του στον ίδιο χώρο, αντικαθίσταται κατά σειρά στην ευρύτερη περιοχή ή στην ίδια συνοικία ή στην ίδια Δημοτική Ενότητα.

Δ. Οι κοπές ή τα κλαδέματα φυτών σε ιδιωτικούς χώρους (δέντρα, θάμνοι) ΔΕΝ ανήκουν στον τομέα ευθύνης του τμήματος Πρασίνου.

Μη απαίτηση άδειας κοπής - αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών.

Η διάταξη του άρθρου 4 του ν. 4067/2012 όπως ισχύει, αναφέρεται γενικά σε κοπή δέντρων χωρίς να καθορίζονται με σαφήνεια οι εκάστοτε περιπτώσεις των δένδρων που χρήζουν κοπής, εάν δηλαδή εξαιρούνται από την προαναφερθείσα διαδικασία τα ξερά ή άκρως επικίνδυνα δένδρα (υψηλά δέντρα με μεγάλη κλίση, δέντρα που έχουν υποστεί ανεπανόρθωτες φθορές στον κορμό, την κόμη και το ριζικό σύστημα μετά από θεομηνίες, κ.λπ.), που κρίνεται επιτακτική η ανάγκη απομάκρυνσής τους.

Για αυτές τις επείγουσες περιπτώσεις, η υπηρεσία πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου, δύναται να προβαίνει, το συντομότερο δυνατό, σε κάθε ενέργεια κοπής δέντρων σε κοινόχρηστο χώρο, όπου τίθεται σε κίνδυνο η δημόσια ασφάλεια πεζών, οχημάτων και ακίνητων περιουσιών, κατόπιν αυτοψίας και σύνταξης πρακτικού κοπής, στο οποίο ρητά θα αναφέρονται και οι λόγοι κοπής (πχ. άρρωστα, ξερά ή/και γερασμένα δένδρα, επικίνδυνα δένδρα λόγω κλίσης, κοπή/ καταστροφή ριζικού συστήματος είτε από εργασίες ιδιωτών, είτε από οργανισμούς κοινής ωφελείας (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., κ.λπ.).

Σε κάθε περίπτωση κοπής ή απομάκρυνσης δέντρου από κοινόχρηστο χώρο πρασίνου τηρείται η αρχή της αντιστάθμισης και του περιβαλλοντικού ισοζυγίου.

Άρθρο 7. Παρακώλυση εργασιών διαχείρισης πρασίνου

Οι δημότες υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο διαχείρισης των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου και να μη δημιουργούν εμπόδια. Σε χώρους που έχουν σημειωθεί ότι πρόκειται να εκτελεστούν εργασίες (π.χ. κλαδέματα δένδροστοιχιών), οι δημότες υποχρεούνται να απομακρύνουν τα οχήματά τους και να μην δημιουργούν κωλύματα με οποιοδήποτε τρόπο. Σε διαφορετική περίπτωση, πέραν της βεβαίωσης του προβλεπόμενου στον παρόντα κανονισμό προστίμου (Άρθρο 14 Κανονισμού), θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και κάθε άλλη σχετική νομοθετική και κανονιστική διάταξη.

Άρθρο 8. Κανόνες Χρήσης Δημοσίου Χώρου Πρασίνου

Στα πλαίσια της ορθολογικής διαχείρισης των κοινόχρηστων χώρων ώστε να είναι δυνατή η

αιεφόρος χρήση και ανάπτυξη της, ορίζονται οι παρακάτω κανόνες:

A. Η χρήση των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου γίνεται πάντα με ευθύνη των χρηστών και επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον προορισμό τους. Για κάθε νέα χρήση, απαιτείται άδεια της αρμόδιας δημοτικής υπηρεσίας ή του αρμόδιου οργάνου.

B. Η χρήση των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου πρέπει να γίνεται με προσοχή, έτσι ώστε να αποτρέπεται η φθορά, η ρύπανση ή κάθε άλλη επιβάρυνση της βλάστησης και του εξοπλισμού, καθώς και η έκθεση σε κίνδυνο ή ενόχληση των άλλων επισκεπτών.

Γ. Απαγορεύεται η κοπή, η αφαίρεση, η καταστροφή, η μεταφύτευση, το κλάδεμα, η φθορά ή ρύπανση κάθε φυτικού οργανισμού σε οποιοδήποτε χώρο και αν βρίσκεται. Φθορά ή επιβάρυνση αποτελούν και οι βλάβες της προστατευόμενης περιοχής του ριζικού συστήματος. Προστατευόμενη περιοχή του ριζικού συστήματος ορίζεται η επιφάνεια του εδάφους κάτω από την κόμη του δέντρου με επιπλέον 1,5 μ. σε δέντρα με κυλινδρική ανάπτυξη κόμης.

Δ. Δεν επιτρέπεται η με οποιοδήποτε τρόπο μείωση του πρασίνου στην πόλη. Μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις επιτρέπεται η κοπή, αφαίρεση, απομάκρυνση δένδρου, κατόπιν αιτήσεως (άρθρο 6 παρόντος κανονισμού), και έπειτα από αιτιολογημένη έκθεση της υπηρεσίας Πρασίνου ακολουθώντας τη διαδικασία που αναφέρει η νομοθεσία, όταν:

- κάποιο δέντρο είναι ξερό ή βρίσκεται σε παρακμή.
- κάποιο δέντρο ενέχει κινδύνους για ανθρώπους ή περιουσιακά στοιχεία.
- η απομάκρυνση ή η αλλαγή ενός δένδρου κρίνεται επιβεβλημένη για την προστασία ενός αρχαιολογικού χώρου ή μνημείου.
- η απομάκρυνση κάποιου δέντρου εξυπηρετεί την καλύτερη ανάπτυξη της συνολικής βλάστησης ή το δέντρο δεν μπορεί να αναπτυχθεί λόγω της θέσης του.
- κάποιο δέντρο βρίσκεται σε είσοδο κατοικίας και εμποδίζει την διέλευση ή εμποδίζει χώρους στάθμευσης (π.χ. πυλωτές). Λεπτομέρειες στο άρθρο 13 της παρούσης κανονιστικής διάταξης.

Ε. Δεν επιτρέπονται οι ακόλουθες ενέργειες :

- Η σταθεροποίηση ή το σφράγισμα της επιφάνειας του εδάφους με κάλυμμα μη διαπερατό στο νερό (π.χ. ασφαλτος, μπετόν).
- Οι εκσκαφές, διανοίξεις, οικοδομικές εργασίες.
- Η τοποθέτηση αγωγών ή καλωδίων.
- Η τοποθέτηση καλωδίων ή και πινακίδων πάνω στα δένδρα.
- Το πλύσιμο μηχανοκίνητων οχημάτων ή μηχανημάτων.

- Η συμπίεση της επιφάνειας του εδάφους, π.χ. λόγω της διέλευσης ή στάθμευσης μηχανοκίνητων οχημάτων ή άλλων μηχανημάτων, εργοταξίων οικοδομών ή αποθήκευσης οικοδομικών υλικών ή μπάζων.
- Η αποθήκευση ή διασπορά στο έδαφος αλάτων, οξέων, ελαίων ή άλλων χημικών ουσιών καθώς και λυμάτων.
- Η κλοπή ή η καταστροφή φυτών που έχουν τοποθετηθεί σε κοινόχρηστους χώρους.

ΣΤ. Δεν επιτρέπεται σε χώρο πάρκου:

- Η φθορά, καταστροφή, ρύπανση, απομάκρυνση του εξοπλισμού του (αρδευτικά συστήματα, περιφράξεις, όργανα παιδικών χαρών ,κ.λπ.).
- Η εναπόθεση οικιακών και ογκωδών απορριμμάτων και μηχανημάτων.
- Η πρόκληση θορύβου.
- Το άναμμα και η διατήρηση φωτιάς.
- Η κυκλοφορία και η στάθμευση πάσης φύσεως τροχοφόρου οχήματος εκτός των οχημάτων που έχουν την απαιτούμενη άδεια.
- Η ελεύθερη κυκλοφορία σκύλων ή άλλων κατοικίδιων ζώων.
- Η τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων σε χώρους πρασίνου και σε χλοοτάπητες χωρίς την έγκριση των υπηρεσιών του Δήμου.

Ζ. Οι ιδιοκτήτες σκύλων οφείλουν να μεριμνούν ώστε οι σκύλοι τους να μην ρυπαίνουν τους δημόσιους/δημοτικούς χώρους πρασίνου και να απομακρύνουν άμεσα τα περιττώματά τους. Σε διαφορετική περίπτωση οι παραβάτες θα τιμωρούνται με το σχετικό πρόστιμο που προβλέπεται στο αντίστοιχο άρθρο του κανονισμού καθαριότητας του Δήμου.

Άρθρο 9. Υπολογισμός κόστους εργασίας για την υλοποίηση ιδιωτικού έργου

Η επιμέλεια των δένδρων που φύονται εντός παρόδων ιδιόκτητων εκτάσεων των οποίων τα κλαδιά εισέρχονται στο εύρος επαπτόμενων με αυτά δρόμων ή πεζοδρομίων ή κοινόχρηστων χώρων, είναι ευθύνη του εκάστοτε ιδιοκτήτη. Για τα προϊόντα κλαδέματος και λοιπών εργασιών συντήρησης πρασίνου σε ιδιωτικούς χώρους ισχύουν τα αναγραφόμενα στον ισχύοντα Κανονισμό Καθαριότητας του Δήμου Ηρακλείου. Για αιτήματα κοπής δέντρων, εντός ιδιωτικής έκτασης τηρείται η ίδια διαδικασία έκδοσης έγκρισης εργασιών μικρής κλίμακας όπως προβλέπεται από την νομοθεσία.

Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης δεν είναι τυπικός με αυτή την υποχρέωση, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα (π.χ. στη διάβαση πεζών, στην ορατότητα, κ.α.)

η υπηρεσία Πρασίνου, με τη συνδρομή της Δημοτικής Αστυνομίας, ειδοποιεί τους ενδιαφερόμενους ώστε να προχωρήσουν στις απαραίτητες εργασίες σε καθορισμένο χρονικό διάστημα ανάλογα με την περίπτωση. Εάν δεν ανταποκριθούν, η υπηρεσία Πρασίνου προχωράει στην συντήρηση και καταλογίζεται στον ιδιοκτήτη το κόστος εργασιών το οποίο υπολογίζεται με βάση τις προβλεπόμενες εργατώρες απασχόλησης του προσωπικού του τμήματος Πρασίνου και του κόστους χρήσης μηχανημάτων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Πιο συγκεκριμένα για:

- εργασία χωρίς την χρήση ανυψωτικού ή άλλου μηχανήματος το κόστος ανέρχεται σε **50 ευρώ ανά ώρα**.
- εργασία με την χρήση ανυψωτικού ή άλλου μηχανήματος το κόστος ανέρχεται σε **100 ευρώ ανά ώρα**.

Το συνολικό κόστος θα κοινοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία για την είσπραξη του. Στο πλαίσιο του αυτού άρθρου εμπίπτουν και όλες οι υπόλοιπες περιπτώσεις όπου φυτικό υλικό από ιδιωτικούς χώρους δημιουργεί πρόβλημα σε κοινόχρηστους χώρους και χρήζει άμεσων ενεργειών.

Άρθρο 10. Νέες οικοδομές

Κατά την κατασκευή νέων οικοδομών ή την ανακατασκευή, επισκευή, ανακαίνιση παλαιότερων, είτε για τη δημιουργία θέσεων στάθμευσης, για τη δημιουργία εισόδου-εξόδου, ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, για το φυτικό υλικό που αφαιρείται από τους κοινόχρηστους χώρους πρασίνου προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι απαιτούμενες εργασίες, εκδίδεται η προβλεπόμενη άδεια κοπής από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης του δήμου.

Οι νομείς του ακινήτου βαρύνονται με την αρχή της αντιστάθμισης με την υποχρέωση αποκατάστασης διπλάσιας ποσότητας δέντρων και λοιπού φυτικού υλικού από αυτήν που ενδεχομένως χρειάζεται να αφαιρεθεί, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον παρόντα Κανονισμό Πρασίνου.

Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η επαναφύτευση αυτών στον ίδιο ή παράπλευρο χώρο, τότε μπορεί να πραγματοποιηθεί σε άλλους κοινόχρηστους χώρους, μετά από υπόδειξη του Τμήματος Πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου.

Άρθρο 11. Φυτεύσεις δέντρων σε κοινόχρηστους χώρους πρασίνου

Η φύτευση ή η επαναφύτευση νέων δέντρων σε κοινόχρηστους χώρους πρασίνου και ιδιαίτερα σε δενδροδόχους πεζοδρομίων και πεζοδρόμων διενεργείται από τις αρμόδιες

υπηρεσίες (Τμήμα Πρασίνου, Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, κ.λπ. του Δήμου Ηρακλείου) σε επιλεγμένα σημεία, ώστε να διασφαλίζεται η άνετη και ομαλή διέλευση των πεζών και αμαξιδίων (αναπηρικών ή παιδικών) καθώς και η απρόσκοπτη είσοδος και έξοδος πεζών και οχημάτων σε εισόδους οικοδομών και χώρων στάθμευσης αντίστοιχα. Επιλέγονται δε τα κατάλληλα είδη δέντρων, έτσι ώστε η αναμενόμενη διάμετρος της κώμης τους σε φάση ενηλικίωσης, να έχει ορθή σχέση με την απόσταση του κορμού τους από τυχόν παρακείμενα κτίρια κατά τη φύτευση για την αποφυγή της βλάβης των κτιρίων και των δομικών κατασκευών.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται ότι η φύτευση δέντρων επί πεζοδρομίων γίνεται σε ζώνες ελάχιστου πλάτους 0,50-0,70 μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη το επιπλέον απαραίτητο ελάχιστο πλάτος της ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών το οποίο καθορίζεται στο 1,50 μέτρο. Ως ελάχιστο ύψος απρόσκοπτης όδευσης πεζών ορίζονται τα 2,20 μέτρα. Ο κορμός του δένδρου θα πρέπει να τοποθετείται τουλάχιστον 0,50 μέτρα μέσα από την ακμή του κρασπέδου.

Άρθρο 12. Έκταση ισχύος

Ο Κανονισμός Πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου ισχύει για το σύνολο των διαμορφωμένων χώρων κοινόχρηστου πρασίνου που ευρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Ηρακλείου και η εφαρμογή του είναι ευθύνη των κατά περίπτωση αρμοδίων υπηρεσιών του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και τον εκάστοτε ισχύοντα Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Ηρακλείου.

Άρθρο 13. Έναρξη ισχύος - Τροποποίηση- Καταργητική διάταξη

Η παρούσα κανονιστική απόφαση ισχύει μετά τη σχετική εγκριτική Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ηρακλείου και από την ημέρα της δημοσιεύσεώς της, μετά την οποία παύει αυτοδικαίως η ισχύς κάθε προγενέστερης αντίστοιχης απόφασης ή διάταξης που αφορά θέματα πρασίνου, η οποία αντιβαίνει στις διατάξεις της ή που αφορά σε θέματα που ρυθμίζονται από την παρούσα.

Η συμπλήρωση, τροποποίηση και κατάργηση διατάξεων της παρούσας κανονιστικής απόφασης, συμπεριλαμβανομένης και της αναπροσαρμογής του ύψους των προστίμων που περιγράφονται ακολούθως στο άρθρο 14, θα γίνεται έπειτα από Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ηρακλείου, κατά τη διαδικασία που ορίζουν το άρθρο 79 του ν.

Άρθρο 14. Παραβάσεις και κυρώσεις

1. Όποιος παραβαίνει τους κανόνες χρήσης του δημόσιου πρασίνου και προβαίνει στις κατωτέρω περιγραφόμενες παραβάσεις τιμωρείται με πρόστιμο. Τα πρόστιμα επιβάλλονται από την Δημοτική Αστυνομία, μετά από γνωμοδότηση του τμήματος Πρασίνου. Η Δημοτική Αστυνομία υποχρεούται να συνδράμει με κάθε τρόπο για την επιβεβαίωση των γεγονότων και τον εντοπισμό του υπευθύνου καταστροφής του πρασίνου. Η Διεύθυνση Οικονομικών και ιδιαίτερα το τμήμα εσόδων μεριμνά για την είσπραξη των προστίμων και των αποζημιώσεων. Σε περίπτωση αυθαίρετης καταστροφής πρασίνου, το Τμήμα Πρασίνου μεριμνά για την άμεση αποκατάστασή του ώστε να μην δημιουργηθεί τετελεσμένη και μη-ανατρεπόμενη κατάσταση.

Όσοι καταλαμβάνονται επ' αυτοφώρω ως υπαίτιοι παραβάσεων που αφορούν την τήρηση του παρόντος Κανονισμού Πρασίνου, τους επιβάλλονται πρόστιμα από την Δημοτική Αστυνομία του Δήμου Ηρακλείου, η οποία βεβαιώνει τις παραβάσεις. Σε περίπτωση διαπίστωσης της παράβασης από την αρμόδια υπηρεσία πρασίνου εκ των υστέρων ή μετά από καταγγελία πολιτών, η επιβολή προστίμου γίνεται έπειτα από την αυτοψία και την σύνταξη έκθεσης ελέγχου από υπαλλήλους της υπηρεσίας πρασίνου με την συνδρομή της Δημοτικής Αστυνομίας. Η έκθεση ελέγχου πρέπει να περιέχει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον καθορισμό της ταυτότητας της συγκεκριμένης παράβασης η οποία θα περιλαμβάνει το είδος της παράβασης, την χρονολογία διαπίστωσής της, και τον φορέα ή το φυσικό πρόσωπο που ευθύνεται για αυτή.

Η πράξη βεβαίωσης-παράβασης (κλήση) επιδίδεται στον καταλαμβανόμενο επ' αυτοφώρω να διαπράττει την παράβαση καλώντας τον να εμφανισθεί εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών, που αρχίζει από την επίδοση της βεβαίωσης, προκειμένου να προβάλει τις αντιρρήσεις του. Αν δεν προβληθούν αντιρρήσεις ή αν απορριφθούν, επικυρώνεται το πρόστιμο και κοινοποιείται η πράξη βεβαίωσης στο Τμήμα Εσόδων της Οικονομικής Υπηρεσίας του Δήμου για την βεβαίωση του προστίμου. Η καταβολή των προστίμων απαλλάσσει τους παραβάτες από την ποινική δίωξη (Ν.Δ. 805/71, άρθρο 1).

Η καταβολή του προστίμου θα γίνεται στο τμήμα Ταμείου της Οικονομικής υπηρεσίας του Δήμου Ηρακλείου. Για την είσπραξη του ανωτέρω προστίμου εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Ν.Δ. 356/74) όπως αυτές ισχύουν (Ν. 3463/06 άρθρο 167 παρ. 1).

2. Η χωρίς άδεια κοπή, αφαίρεση (περιλαμβάνεται και η κλοπή) ή καταστροφή δένδρων ή θάμνων, επισύρει τα πρόστιμα που προβλέπονται στον Πίνακα 1. Τα χρήματα που εισπράττει ο Δήμος από τα σχετικά πρόστιμα θα εντάσσονται στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους για την αγορά φυτικού υλικού αποκλειστικά για τις ανάγκες του Τμήματος Πρασίνου.

Πίνακας 1. Πρόστιμα για την κοπή, αφαίρεση ή καταστροφή δέντρων ή θάμνων

Κοπή ή καταστροφή δένδρου	Πρόστιμο σε ευρώ
α) για δένδρα που είναι ηλικίας έως τριών ετών από την ημέρα φύτευσης	200
β) για δένδρα ηλικίας τριών έως δέκα ετών	400
γ) για δένδρα ηλικίας άνω των δέκα ετών	800
δ) για δέντρα εντός παραδοσιακών οικισμών	1.000
ε) για δέντρα ιδιαίτερης γεωπονικής, μορφολογικής ή αισθητικής αξίας (π.χ. πλατάνια)	4.000
Κοπή ή καταστροφή θάμνου	
α) για θάμνους που είναι ηλικίας έως τριών ετών από την ημέρα φύτευσης	40
β) για θάμνους ηλικίας τριών έως δέκα ετών	80
γ) για θάμνους ηλικίας άνω των δέκα ετών	160

3. Ειδικότερα:

- Για την καταστροφή ή κλοπή θάμνων, ποωδών και εποχιακών φυτών, επιβάλλεται πρόστιμο **80 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο**.
- Για την καταστροφή χλοοτάπητα, επιβάλλεται πρόστιμο **25 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο**.
- Για το αυθαίρετο κλάδεμα δένδρου ή θάμνου επιβάλλεται πρόστιμο **100 ευρώ**.
- Για την αυθαίρετη φύτευση φυτικού υλικού σε κοινόχρηστο χώρο χωρίς άδεια από την αρμόδια υπηρεσία επιβάλλεται πρόστιμο **50 ευρώ**.
- Για πρόκληση βλάβης στην προστατευόμενη περιοχή του ριζικού συστήματος,

επιβάλλεται πρόστιμο **50 ευρώ ανά δένδρο**. Σε περίπτωση ξήρανσης του δένδρου σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα θα βεβαιώνεται πρόστιμο σύμφωνα με τον Πίνακα 1. Σε περίπτωση που προκληθεί βλάβη από πτώση δένδρου ο υπαίτιος της πτώσης έχει και την ανάλογη αστική/ποινική ευθύνη.

- Για τη σταθεροποίηση, την αυθαίρετη κάλυψη ή το σφράγισμα της επιφάνειας του εδάφους με κάλυμμα μη διαπερατό στο νερό ή στον ήλιο, (άσφαλτος, μπετόν, πλαστικά ή μεταλλικά καλύμματα, κ.λπ.), επιβάλλεται πρόστιμο **100 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο**.
- για τις εκσκαφές, διανοίξεις λάκκων, επιχωματώσεις, συσσώρευση υπόγειων υδάτων, απελευθέρωση αερίων ή άλλων επιβλαβών ουσιών από αγωγούς, οικοδομικές εργασίες, ανέγερση οικοδομών ή αλλού είδους προσαρμογές του εδάφους, επιβάλλεται πρόστιμο **100 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο**.
- Για την αυθαίρετη ανάπτυξη προστεγασμάτων, την τοποθέτηση αγωγών, καλωδίων, ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, προβολέων, αλυσίδων, υφασμάτων κ.λπ. καθώς και ανακοινώσεων, διαφημιστικών πινακίδων και παντός είδους επιγραφών-διαφημίσεων, προειδοποιήσεων-σημάνσεων, πάνω σε δένδρα και μέσα σε χώρους πρασίνου όπως σε νησίδες, παρτέρια κ.λπ., επιβάλλεται πρόστιμο **100 ευρώ ανά δένδρο ή ανά τεμάχιο**.
- Ειδικά για την περίπτωση αυθαίρετης τοποθέτησης-κατάληψης κοινόχρηστου χώρου πρασίνου από τραπεζοκαθίσματα ή χρήσης του εξοπλισμού του για την εξυπηρέτηση πελατών παρακείμενων καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και το αυθαίρετο υπαίθριο εμπόριο επιβάλλεται πρόστιμο **200 ευρώ** και τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται από την Κανονιστική Πράξη για την παραχώρηση και χρήση τμημάτων των κοινόχρηστων χώρων του Δήμου Ηρακλείου και την αντίστοιχη νομοθεσία.
- Για την εναπόθεση σε κοινόχρηστους χώρους πρασίνου υπολειμμάτων κλαδέματος δένδρων ή θάμνων από ιδιώτες, επιβάλλεται πρόστιμο **200 ευρώ**.
- Για την απόρριψη σκουπιδιών, αποσιγάρων, μπουκαλιών, άχρηστων χαρτιών, πακέτων ή άλλων ειδών συσκευασίας, διάφορων υγρών (πλην καθαρού νερού), ειδών ατομικής χρήσης ή και πτυέλων, αφισών, διαφημιστικών φυλλαδίων, λοιπών μικροαντικειμένων και οποιουδήποτε ξένου υλικού σε κοινόχρηστους χώρους πρασίνου από πεζούς ή περιπατητές, επιβάλλεται πρόστιμο **100 ευρώ**.
- Για την εναπόθεση οικιακών και ογκωδών απορριμμάτων και μηχανημάτων σε κοινόχρηστο χώρο πρασίνου, επιβάλλεται πρόστιμο **100 ευρώ**.
- Για τη ρύπανση δημοτικών κοινόχρηστων χώρων πρασίνου που χρησιμοποιούνται από φορείς για τη διενέργεια εκδηλώσεων ή την ρύπανση με αναγραφή λέξεων ή φράσεων, ή

απεικόνιση παραστάσεων, graffiti κ.λπ., επιβάλλεται πρόστιμο **200 ευρώ**.

- Για την τοποθέτηση σακούλων ή απορριμμάτων εκτός των κάδων απορριμμάτων στους κοινόχρηστους χώρους πρασίνου, επιβάλλεται πρόστιμο **50 ευρώ**.
- Για την εναπόθεση απορριμμάτων σε δένδρα επιβάλλεται πρόστιμο **150 ευρώ**.
- Για την εσκεμμένη εγκατάλειψη ή απόρριψη προϊόντων εκσκαφής χωρίς σχετική άδεια, μπαζών ή λοιπών άχρηστων υλικών και αντικειμένων σε δημοτικό χώρο πρασίνου από εργολάβους ή κάθε είδους επαγγελματίες και οργανισμούς κοινής ωφέλειας, επιβάλλεται πρόστιμο **100 ευρώ**.
- Για την αυθαίρετη κατάληψη αστικού κοινόχρηστου χώρου πρασίνου από κάδους (σκάφες) για μπάζα, επιβάλλεται πρόστιμο **150 ευρώ ανά ημέρα**.
- Για τη φθορά, την μερική ή ολική καταστροφή, τη ρύπανση, την απομάκρυνση ή κάθε άλλη επιβάρυνση του αστικού εξοπλισμού (παγκάκια, κάδοι, πινακίδες σήμανσης, κ.λπ.) του κοινόχρηστου χώρου πρασίνου επιβάλλεται πρόστιμο **300 ευρώ ανά τεμάχιο**.
- Για την καταστροφή σιδερένιου ή ξύλινου προστατευτικού κιγκλιδώματος χώρων πρασίνου επιβάλλεται πρόστιμο **100 ευρώ ανά μέτρο**.
- Για τη φθορά, καταστροφή, κλοπή, απομάκρυνση του αρδευτικού εξοπλισμού εντός κοινόχρηστου χώρου πρασίνου επιβάλλεται πρόστιμο **100 ευρώ και επιπλέον καταβάλλεται η αξία της εργασίας για την αποκατάσταση της ζημιάς** σύμφωνα με το άρθρο 9 του παρόντος κανονισμού.
- Για την κυκλοφορία, τη στάθμευση και την εγκατάλειψη χωρίς ειδική άδεια πάσης φύσεως τροχοφόρου μηχανοκίνητου οχήματος ή ρυμουλκού σε πάρκο, προβλέπεται κατ' αρχάς η άμεση απομάκρυνσή του με δαπάνη του χρήστη και επιβάλλεται πρόστιμο **300 ευρώ**.
- Για τη συμπίεση της επιφάνειας του εδάφους, ενδεικτικά, λόγω της διέλευσης ή στάθμευσης μηχανοκίνητων οχημάτων ή άλλων μηχανημάτων, εργοταξίων οικοδομών ή αποθήκευσης οικοδομικών υλικών ή μπαζών, επιβάλλεται πρόστιμο **100 ευρώ**.
- Για το πλύσιμο μηχανοκίνητων οχημάτων ή μηχανημάτων σε δημοτικούς κοινόχρηστους χώρους πρασίνου, επιβάλλεται πρόστιμο **50 ευρώ**.
- Για την αποθήκευση ή διασπορά στο έδαφος αλάτων, οξέων, ελαίων ή άλλων χημικών ουσιών καθώς και λυμάτων, επιβάλλεται πρόστιμο **150 ευρώ**.
- Για το άναμμα φωτιάς και τη διατήρηση φωτιάς σε κοινόχρηστους χώρους πρασίνου επιβάλλεται πρόστιμο **200 ευρώ** και επιπλέον καταβάλλεται το κόστος για την αποκατάσταση τυχόν καταστροφών.
- Για την πρόκληση θορύβου σε πάρκο επιβάλλεται πρόστιμο **50 ευρώ**.

- Για τη δημιουργία οποιονδήποτε αυθαίρετων κατασκευών γύρω από δένδρα και επί του πεζοδρομίου επιβάλλεται πρόστιμο **200 ευρώ ανά δένδρο**.
- Για την κάλυψη δένδρου από τέντα, ομπρέλα, σκιάδιο, κ.λπ. επιβάλλεται πρόστιμο **300 ευρώ ανά δένδρο**.
- Για την παράλειψη τήρησης των κανόνων για τον ασφαλή περίπατο του ζώου συντροφιάς, ή για την είσοδο και ελεύθερη κυκλοφορία σκύλων ή άλλων κατοικίδιων ζώων σε πάρκο όταν υπάρχει πινακίδα απαγόρευσης ή το πλύσιμο των ζώων σε δημόσια νερά, επιβάλλεται πρόστιμο **50 ευρώ**.
- Για τη ρύπανση και την παράλειψη άμεσου καθαρισμού των αστικών κοινόχρηστων χώρων πρασίνου από τα περιττώματα ζώων συντροφιάς, επιβάλλεται στον κάτοχο ή ιδιοκτήτη τους πρόστιμο **100 ευρώ, το οποίο διπλασιάζεται** σε περίπτωση παιδικής χαράς ή άλλου κοινόχρηστου χώρου πρασίνου που φιλοξενεί παιδιά. Εξαιρούνται οι ιδιοκτήτες σκύλων συνοδών ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Για την παρακώληση των εργασιών Πρασίνου που οφείλεται σε στάθμευση οχήματος σε οδό που η υπηρεσία πρασίνου έχει προειδοποιήσει ότι θα πραγματοποιηθούν εργασίες, επιβάλλεται πρόστιμο **80 ευρώ**, εκτός απόλυτα δικαιολογημένων περιπτώσεων (π.χ. ασθένεια ή απουσία από την πόλη) και έπειτα από τον έλεγχο των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Τα πρόστιμα θα επιβάλλονται με ευθύνη της Οικονομικής Υπηρεσίας, η οποία θα εισηγείται σχετικά στην Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Ηρακλείου.

Άρθρο 15. Προσφυγή ενδιαφερόμενων κατά των προστίμων του κανονισμού

Δικαίωμα προσφυγής κατά προστίμων που έχουν επιβληθεί βάση της παρούσας κανονιστικής διάταξης έχουν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο από τους άμεσα ενδιαφερόμενους. Η προσφυγή ασκείται από τον ενδιαφερόμενο και κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, που τη διαβιβάζει στην Επιτροπή Αστικής Επίλυσης Φορολογικών διαφορών και Αμφισβητήσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου κάθε χρόνο και αποτελείται από δύο δημοτικούς συμβούλους και από ένα φορολογούμενο δημότη (Άρθρο 32 του Ν.1080/1980 όπως τροποποιήθηκε από την παρ. 8 του άρθρου 7 του Ν.2307/1995). Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής ορίζεται σε 60 εργάσιμες ημέρες αρχής γενομένης από την επόμενη της κοινοποίησης στον ενδιαφερόμενο της απόφασης επιβολής προστίμου. Μετά την παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας καμία προσφυγή δεν γίνεται δεκτή.

Άρθρο 16. Νομικό Πλαίσιο

Ο παρών Κανονισμός εκδίδεται βάσει των διατάξεων του άρθρου 79 του Ν. 3463/2006 περί κανονιστικών πράξεων και η λειτουργία του διέπεται από το κάτωθι νομικό και θεσμικό πλαίσιο:

- Τον Ν.3463/2006 «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας».
- Την 52907/2009 (ΦΕΚ2621) απόφαση του υπουργείου περιβάλλοντος με ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών.
- Τον Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».
- Τον Ν.998/1979 «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας» και την 528/2019 δασική αστυνομική διάταξη της Διεύθυνσης Δασών Ηρακλείου.
- Τον Ν.3208/2003 «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις».
- Τον Ν.3170/2003 «Ζώα συντροφιάς, αδέσποτα ζώα συντροφιάς και άλλες διατάξεις».
- Τους Ν.4495/2017 και Ν.4520/2018 περί του ελέγχου και προστασίας του Δομημένου Περιβάλλοντος.
- Τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Ηρακλείου (ΦΕΚ 395/τ. Β'/21.02.2012).
- Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού Πρασίνου, δεν θίγουν τις γενικές διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, τις υγειονομικές, τις αστυνομικές και άλλες ειδικές διατάξεις και αποσκοπούν στην οριοθέτηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των πολιτών.